

2025/660

2.4.2025 г.

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2025/660 НА КОМИСИЯТА

от 1 април 2025 година

за изменение на приложение XVII към Регламент (ЕО) № 1907/2006 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на полицикличните ароматни въглеводороди (ПАВ) в глинени мишени

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1907/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2006 г. относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH), за създаване на Европейска агенция по химикали, за изменение на Директива 1999/45/ЕО и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 793/93 на Съвета и Регламент (ЕО) № 1488/94 на Комисията, както и на Директива 76/769/ЕИО на Съвета и директиви 91/155/ЕИО, 93/67/ЕИО, 93/105/ЕО и 2000/21/ЕО на Комисията ⁽¹⁾, и по-специално член 68, параграф 1 от него,

като има предвид, че:

- (1) Много полициклични ароматни въглеводороди (ПАВ) са опасни вещества поради своята канцерогенност, устойчивост, способност за биоакмулиране и токсичност (PBT) и/или поради голямата си устойчивост и силна способност за биоакмулиране (vPvB). С цел опазване на околната среда и човешкото здраве, с приложение XVII към Регламент (ЕО) № 1907/2006 вписване 50 от REACH, се ограничава съдържанието на ПАВ в известен брой смеси по отношение на тяхната употреба или пускане на пазара, както и в определени изделия по отношение на пускането им на пазара. ПАВ са налични и в някои продукти, използвани като свързващи вещества в глинени мишени (известни също като „глинени гълъби“). Глинени мишени са летящи мишени (с форма на чинийка), които се използват за тренировка от практикуващите спортна стрелба и от ловците на дребен дивеч. Те се произвеждат с помощта на свързващи вещества като каменовъглен пек, високотемпературна нефтена смола (ВТНС) или други видове смоли. Очаква се, че при производството и употребата на съдържащите ПАВ глинени мишени в околната среда ще бъдат изпускани най-малко 270 тона ПАВ годишно. Продължаващото използване на глинени мишени, съдържащи ПАВ, ще доведе до увеличаване на въздействието върху околната среда и до допълнителна експозиция на околната среда и човека. Тъй като ПАВ са вещества със PBT и vPvB свойства, последиците от натрупването им в околната среда са непредвидими в дългосрочен план. Следователно характеризирането на емисиите служи като непряк показател за рисковете.
- (2) ВТНС е идентифицирана като пораждащо сериозно безпокойство вещество поради канцерогенността и PBT и vPvB свойствата си и е включена в приложение XIV към Регламент (ЕО) № 1907/2006. Тези свойства се дължат на наличието на ПАВ във ВТНС. Комисията отхвърли подадените заявления за разрешения за използване на ВНС като свързващо вещество при производството на глинени мишени с решения C(2022) 1510 ⁽²⁾ и C(2022) 1512 ⁽³⁾. Изискването за разрешаване не се прилага за пускането на пазара на вещества в изделия, а изразените опасения по отношение на изпускането на ПАВ от глинени мишени се отнасят и за мишените, съдържащи ВТНС, които се внасят в Съюза.
- (3) Освен това няколко алтернативи на ВТНС, които понастоящем се използват като свързващо вещество за глинени мишени в Съюза, също съдържат ПАВ, въпреки че като цяло в тях концентрацията на ПАВ е по-ниска, отколкото във ВТНС. Съществуват и алтернативи с много ниско съдържание на ПАВ и алтернативи без ПАВ.
- (4) За да се гарантира високо равнище на защита в Съюза и да се избегне нежелателно заместване, на 2 юли 2021 г. ⁽⁴⁾ Комисията поиска от Европейската агенция по химикали („Агенцията“) в съответствие с член 69, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 1907/2006 да изготви досие за ограничаване по приложение XV относно ПАВ в глинени мишени за стрелба.

⁽¹⁾ ОВ L 396, 30.12.2006 г., стр. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1907/oj>.

⁽²⁾ ОВ C 130, 23.3.2022 г., стр. 8.

⁽³⁾ ОВ C 130, 23.3.2022 г., стр. 7.

⁽⁴⁾ https://echa.europa.eu/documents/10162/17233/rest_ctpht_mandate_en.pdf/6ca115c7-d892-1c27-3329-6d0e4ab34b87?t=1628765272700.

- (5) На 22 декември 2021 г. Агенцията публикува досието по приложение XV ⁽⁵⁾, в което стигна до заключението, че е необходимо действие на равнището на Съюза за справяне с рисковете, свързани с мишените от глина, съдържащи свързващи вещества, съдържащи ПАВ, произведени или внесени в Съюза, за да се гарантира хармонизирано високо равнище на защита на човешкото здраве и околната среда в целия Съюз и да се гарантира свободното движение на стоки в рамките на Съюза. Ефективното функциониране на вътрешния пазар може да бъде постигнато само ако изискванията не се различават значително между държавите членки, докато Австрия, части от Белгия и Нидерландия вече са въвели изисквания за ограничаване.
- (6) Агенцията предложи в пусканите на пазара глинени мишени да не се надвишава пределна концентрация от 0,005 тегловни % от сухата маса на глинена мишена за сумата на 18-те индикаторни ПАВ. Освен това Агенцията предложи да се ограничи употребата на глинени мишени, за да се предотвратят изпускания от глинени мишени, пуснати на пазара преди влизането в сила на ограничението ⁽⁶⁾. Тъй като има много различни РАН и количеството им в свързващите вещества е различно, е практически условията на ограничението да се основават на концентрацията на редица измерими и добре познати ПАВ, които служат като показатели за наличието на други ПАВ. Следователно ограничаването на концентрацията на 18-те индикаторни ПАВ в глинени мишени също така ограничава концентрацията на други ПАВ в глинени мишени. Агенцията разгледа четири възможни стойности на пределната концентрация и стигна до заключението, че пределна стойност от 0,005 % е предпочитаният вариант въз основа на неговата ефективност за намаляване на над 99 % от изпусканията на ПАВ и предвид наличието на алтернативи. Пределна концентрация от 0,005 % за сумата на 18-те индикаторни ПАВ не би позволила ВТНС, каменовъглен пек и нефтена смола като свързващо вещество в глинени мишени. За да се улесни практическата приложимост на ограничението, комплектът от показатели е приведен в съответствие със съществуващите правила на Международната федерация по спортна стрелба (ISSF) за използваните в състезанията на тази федерация глинени мишени, които налагат пределна концентрация от 0,005 % от теглото на сухата маса на глинени мишени за сумата на 18-те индикаторни ПАВ.
- (7) Агенцията предложи преходен период от една година след влизането в сила на ограничението, по време на който се разрешава производството и употребата на глинени мишени с концентрация на ПАВ до 1 % от теглото на сухата маса на глинени мишени. Агенцията реши, че такъв период е необходим, за да се избегне недостигът на използваеми глинени мишени в Съюза, като на производителите се даде време да намерят нови доставчици на свързващи вещества с ниско съдържание на ПАВ и да извършат корекции в производствените си процеси. На практика това би означавало, че пускането на пазара или употребата на глинени мишени с ВТНС като свързващо вещество не би било възможно след влизането в сила на ограничението, тъй като тези глинени мишени имат по-високо съдържание на ПАВ. Продължаващото използване на ВТНС като свързващо вещество в глинени мишени по време на едногодишен преходен период би довело до освобождаване на 114 тона ПАВ и не би донесло никакви икономически ползи или те биха били ограничени, тъй като вече съществуват алтернативни свързващи вещества на сходни цени. Освен това производителите от Съюза вече са престанали да използват ВТНС за глинени мишени.
- (8) На 13 септември 2022 г. Комитетът за оценка на риска (КОР) на Агенцията прие становище, в което стига до извода, че ограничението, предложено от Агенцията, е най-подходящата мярка на равнището на Съюза за справяне с установения риск от гледна точка на ефективността за намаляване на риска, приложимостта на практиката и възможността за мониторинг. КОР отбеляза, че наличната информация за изпусканията на 18-те ПАВ в околната среда предоставя достатъчно основание да се извади заключението, че настоящите и потенциалните бъдещи видове употреба на глинени мишени, съдържащи ПАВ, водят до изпускане на вещества с PBT, vPvB и канцерогенни свойства в околната среда. Той също така изрази съгласието си с Агенцията, че професионалната експозиция и експозицията на човека при боравене с глинени мишени и стрелба по такива, както и свързаният с това риск за човешкото здраве (рак), макар и да не се разглеждат в количествено отношение, са подкрепящи доказателства за обосноваване на необходимостта от ограничаване. КОР отбеляза, че текущите изпускания в околната среда на ПАВ от свързващи вещества за глинени мишени ще доведат до дългосрочни рискове за хората и околната среда, дължащи се на експозиция на ПАВ. КОР се съгласи, че предложеното ограничение ще бъде най-ефективната мярка за управление на риска за намаляване на изпускането и експозицията на ПАВ от глинени мишени, съдържащи ПАВ. КОР се съгласи, че няма основание за дерогации. Освен това в съответствие с възприетия от Агенцията подход КОР се съгласи, че ограничението следва да се основава на пределна концентрация от 0,005 % от теглото на сухата маса на глинени мишени за избраните 18 индикаторни ПАВ, което би намалило с около 99 % емисиите на ПАВ.

⁽⁵⁾ <https://echa.europa.eu/documents/10162/ca0e70c1-db56-5d5f-55e1-76668c2d9623>.

⁽⁶⁾ ЕСНА (2022). Информационен документ към становището относно досието по приложение XV, в който се предлагат ограничения за веществата, съдържащи полициклически ароматни въглеводороди (ПАВ), в глинени мишени за стрелба <https://echa.europa.eu/documents/10162/1cbc7e0f-4d6e-f8dd-cea2-0d32781281b2>.

- (9) КОР се съгласи с Агенцията, че определянето на междинна пределна концентрация за 18 индикаторни ПАВ от 1 % от теглото на сухата маса на глинената мишена би предотвратило използването на ВТНС като свързващо вещество в глинени мишени, но временно ще позволи други свързващи вещества, съдържащи ПАВ. КОР обаче отбеляза, че предложеният едногодишен преходен период може да доведе до допълнително освобождаване на най-малко 150 тона от 18-те индикаторни ПАВ.
- (10) На 2 декември 2022 г. Комитетът за социално-икономически анализ (КСИА) на Агенцията прие своето становище. КСИА стигна до заключението, че предложеното ограничение е най-подходящата мярка на равнището на Съюза за справяне с установените рискове, като се вземат предвид социално-икономическите ползи и разходи, при условие че условията бъдат изменени, както е предложено от КСИА.
- (11) КСИА смята, че при нормални обстоятелства ограничението може да бъде приложено незабавно без преходен период, но отбеляза, че настоящите търговски санкции срещу Русия могат да засегнат краткосрочното наличие на някои от разглежданите алтернативи и следователно вместо липса на преходен период подкрепят едногодишен преходен период, за да се избегне прекъсването на веригите на доставки. КСИА обаче изрази несъгласие с Агенцията относно временната пределна концентрация на ПАВ, която трябва да бъде установена по време на преходния период. Като взе предвид опасенията относно наличността в краткосрочен план на еко- и естествени смоли поради търговските санкции, КСИА прие за обоснована временна пределна концентрация от 0,1 % от теглото на сухата маса на глинената мишена за 18-те индикаторни ПАВ по време на едногодишния преходен период. Такава пределна концентрация на 18-те индикаторни ПАВ, незабавно, от датата на влизане в сила на ограничението, би забранила по-висока концентрация на ПАВ в глинени мишени. На практика това би направило невъзможно пускането на пазара и употребата на глинени мишени, които не отговарят на тази пределна концентрация, в резултат на което ВТНС и нефтената смола вече няма да могат да се използват като свързващи вещества в глинени мишени, както и би постигнало по-голямо намаление на емисиите в сравнение с пределна концентрация от 1 % от теглото, както предлага Агенцията, при подобни разходи.
- (12) КСИА се съгласи с Агенцията, че в Съюза са налични технически осъществими алтернативни варианти за свързващи вещества и че някои от тях биха довели до по-високи разходи за потребителите в размер на няколко евроцента на глинена мишена, което ще доведе до общи годишни разходи в размер на 3,4 милиона евро както за варианта за ограничаване, препоръчан от Агенцията, така и за онзи, който е препоръчан от КСИА. КСИА се съгласи с Агенцията, че ползите от това ограничение са избегнатите емисии в околната среда. КСИА е изчислил, че препоръчаният от Агенцията вариант за ограничаване ще доведе до избягване на годишни емисии от 257 тона, докато вариантът за ограничаване, препоръчан от КСИА, ще доведе до избягване на годишни емисии от 266 тона.
- (13) В хода на процеса на ограничаване беше проведена консултация с Форума за обмен на информация за прилагане към Агенцията, посочен в член 76, параграф 1, буква е) от Регламент (ЕО) № 1907/2006, като становището му беше взето предвид.
- (14) КОР и КСИА отбелязаха становището на Форума, че ограничението може да се смята за приложимо, при условие че е разработен специфичен аналитичен метод, определящ необходимия хармонизиран подход за изпитване.
- (15) На 31 януари 2023 г. Агенцията представи на Комисията становищата на КОР и КСИА ⁽⁷⁾. Като взе предвид досието по приложение XV и становищата на КОР и КСИА, Комисията смята, че пускането на пазара и употребата на ПАВ в глинени мишени за стрелба поражда неприемлив риск за човешкото здраве и околната среда, който трябва да бъде разглеждан на равнището на Съюза.
- (16) Комисията приема, че е доказано, че предложеното от Агенцията ограничаване на пускането на пазара и употребата на ПАВ в самостоятелен вид или като съставки на други вещества в глинени мишени е най-подходящата мярка на равнището на Съюза за справяне с установения риск, като се вземат предвид социално-икономическото му въздействие и наличието на алтернативи.
- (17) Комисията смята, че следва да се прилага пределна концентрация за 18-те индикаторни ПАВ от 0,005 % от теглото на сухата маса на глинената мишена, тъй като с тази пределна концентрация се избягват приблизително 99 % от емисиите на ПАВ в сравнение с базовия сценарий, дава се възможност за наличие на достатъчно алтернативни свързващи вещества и много производители на глинени мишени вече произвеждат такива, които са в съответствие с предложената гранична стойност и отговарят на съществуващите международни правила за спортна стрелба.

(7) <https://echa.europa.eu/documents/10162/5a8fcf33-9adc-d6cf-611e-019cc034af62>.

- (18) Комисията смята, че на всички заинтересовани страни следва да се предостави достатъчно време, за да предприемат подходящи мерки, като предоговаряне на договорите за доставка и освобождаване от съществуващите запаси, за да се съобразят с предложеното ограничение. Комисията смята това за особено важно, като се има предвид, че тази мярка ограничава не само пускането на пазара на 18-те ПАВ в глинени мишени, както първоначално беше предложено в досието по приложение XV, но и използването им в глинени мишени. Поради това прилагането на това ограничение следва да бъде отложено с 12 месеца без междинни стойности за пределната концентрация. Комисията смята, че този преходен период е необходим и за да се избегнат смущения във веригата на доставки, дължащи се на ограничената краткосрочна наличност на два вида алтернативни свързващи вещества, които се използват в глинени мишени и позволяват да се спази ограничението за концентрация от 0,005 % тегловни суха маса на целевата глина (еко- и естествени смоли) поради търговски ограничения по отношение на един от основните производители на тези алтернативни свързващи вещества.
- (19) Поради това Регламент (ЕО) № 1907/2006 следва да бъде съответно изменен.
- (20) Мерките, предвидени в настоящия регламент, са в съответствие със становището на Комитета, създаден по силата на член 133 от Регламент (ЕО) № 1907/2006,

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Приложение XVII към Регламент (ЕО) № 1907/2006 се изменя в съответствие с приложението към настоящия регламент.

Член 2

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на 1 април 2025 година.

За Комисията
Председател
Ursula VON DER LEYEN

ПРИЛОЖЕНИЕ

В приложение XVII към Регламент (ЕО) № 1907/2006 се добавя следното ново вписване 50а:

„50а. Полициклични ароматни въглеводороди (ПАВ)	Забранява се пускането на пазара или употребата
а) Аценафтен, CAS № 83-32-9, ЕС № 201-469-6	самостоятелно или като съставка на други вещества в глинени
б) Аценафтилен, CAS № 208-96-8, ЕО № 205-917-1	мишени за стрелба от 22 април 2026 година, ако последните
в) Антрацен, CAS № 120-12-7, ЕО № 204-371-1	съдържат повече от 50 mg/kg (0,005 % от теглото на сухата
г) Бензо[а]антрацен, CAS № 56-55-3, ЕС № 200-280-6	маса на глинената мишена) от сумата на всички изброени
д) Бензо[а]пирен, CAS № 50-32-8, ЕО № 200-028-5	ПАВ.“
(бензо[def]хризен)	
е) Бензо[b]флуорантен, CAS № 205-99-2, ЕС	
№ 205-911-9 (бензо[e]ацефенантрилен)	
ж) Бензо[а]пирен, CAS № 192-97-2, ЕС № 205-892-7	
з) Бензо[ghi]перилен, CAS № 191-24-2, ЕС № 205-883-8	
и) Бензо[j]флуорантен, CAS № 205-82-3, ЕС	
№ 205-910-3	
й) Бензо[k]флуорантен, CAS № 207-08-9, ЕС	
№ 205-916-6	
к) Хризен, CAS № 218-01-9, ЕО № 205-923-4	
л) Дибензо[а]антрацен, CAS № 53-70-3, ЕС № 200-181-8	
м) Флуорантен, CAS № 206-44--0, ЕО № 205-912-4	
н) Флуорен, CAS № 86-73-7, ЕО № 201-695-5	
о) Индено[1,2,3cd]пирен, CAS № 193-39-5, ЕС	
№ 205-893-2	
п) Нафтаден, CAS № 91-20-3, ЕС № 202-049-5	
р) Фенантрен, CAS № 85-01-8, ЕО № 201-581-5	
с) Пирен, CAS № 129-00-0, ЕО № 204-927-3	